

Toimittajalta.

Ihme tapahtui. Maaliskuun 2 p:nä luettiin lehdissä kuulutusten joukossa, että t.k. 3 p:ksi ilmoitettu pakkohuutokauppa peruutetaan. Se velka, jonka nojalla huutokauppaa vaadittiin, oli siis maksettu. Ruusu-Ristin ystävät saivat todeta, että heidän työnsä lastenkasvatusalallakin oli korkeampien voimien hyväksymä ja suosima. Kulmakoulun opettajien mieli – niiden, jotka enimmin uhraavat – täyttyi nöyrällä ja kiitollisella rakkaudella.

*

Eräs Ruusu-Ristin tilaaja ja asianharrastaja kirjoittaa minulle: „Koska on tarkoitus, että tätä aikakauskirjaa levitetään yleisön keskuuteen, en saata katsoa oikein sopivaksi, että jokaisessa kirjoituksessa esiintyy jumaloivia lausuntoja P. E:stä, kun hän itse vielä näkyy olevan päätoimittajana.“

Samaa sain kuulla seitsemän vuotta sitten, kun tammikuun numerossa 1926 kerrottiin ja osaksi toistettiin, mitä kaunista oli sanottu 50-vuotispäivänäni.

Tavallisesti saadaan kuulla kaikenlaista hyvää ihmisestä, kun hän on kuollut. N. s. „suurmiehen“ hautajaisissa puhuvat kymmenet puhujat samaan äänilajiin, – ylistetään tuntikausia vainajan ihmeellisiä hyveitä. Tämä on kaunista: ei ainoastaan sentähden, että ihmiset saavat purkaa sydämensä lämmön, vaan ennen kaikkea sentähden, että se on totta. On totta, mitä he puhuvat, muuten eivät osaisi sitä sanoa. *De mortuis nil nisi verum*, sanoivat vanhat roomalaiset, ja se ei merkinnyt ainoastaan, että „kuolleista ei saanut puhua muuta kuin totta“, vaan myöskin, että „kuolleista ei voinut puhua muuta kuin totta“. On olemassa toinenkin lause: *e mortuis verum*, ja se merkitsee „kuolleista totuus“, nim. „kuolleista kotoisin totuus“ eli kuolleita tutkimalla päästään totuuteen, minkä lauseen jokainen spiritisti muutta mutkitta hyväksynee.

Harvinaisempaa on, että ihmistä kiitetään hänen eläissään. Häntä itseään hävettää, kiittäjät kainostelevat – ja maailmaa ällöittää. Mutta onhan elävän kiitos pohjaltaan yhtä kaunista kuin kuolleen? Ainakin se on vilpittöntä. Kuolema järkyttää. Viha vaikenee. Mutta elävä on yhä tuossa maailman kiusana.

Mitä siihen tulee, että Ruusu-Risti joskus julkaisee kiittäviä sanoja omasta toimittajastaan, en voi olla hymyilemättä. Kilpailevatko siis toiset lehdet keskenään

tässä ylistelyssä, koska Ruusu-Ristin on turha ja sopimaton sitä tehdä? Tiedämme asiain tilan olevan päinvastoin. Meidän kaikkien sydämiä lämmittää, että peitetyn moitteen ja pilkan vastapainoksi joskus saamme kuulla kiitostakin. Se lisää uskoamme – ei kuolevaiseen henkilöön, vaan siihen asiaan, jota hänkin palvelee.

Muuten: jos kysytte omaa henkilökohtaista mielipidettäni, sanon: kirjoittakaa ankaria ja asiallisia arvosteluja työstäni ja minusta, kyllä tiedätte, että ne julkaistaan yhtä hartaasti kuin kiitokset.

*

Toivon, että se kirjoitus teknokratian aatteista – „Koneet vievät ihmiset uuteen yhteiskuntaan“, – jonka julkaisen tässä numerossa, herättää lukijain mielenkiintoa ja panee heidän ajatuksensa vilkkaasti liikkumaan. Ei meidän tarvitse kaikkia uusia aatteita heti hyväksyä, pääasia on, että niitä pohdimme ja pyöritämme päässämme. Nykyinen maailma on epäilemättä jonkun taloudellisen mullistuksen kynnyksellä, – loppukoon se vaikka siihen, että vanha järjestelmä vahvistuu; se kuitenkin vahvistuu ja uudestasyyntyy vain määrättyillä edellytyksillä. Näihin edellytyksiin kuuluu: työtä kaikille ja riittävä toimeentulo!

*

Ruusu-Ristin kolmastoista vuosikokous vietetään tänä vuonna Helsingissä erinäisistä syistä vasta kesäkuun 3-5 p:nä, toisin sanoen helluntaina.

(Ruusu-Risti 1933 Maaliskuu N:o 3, s. 71-72)